

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 57 0 Ст 130979 21 Рев 2
Бања Лука, 17.6.2021. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Сенада Тице, као предсједника вијећа, Горјане Попадић и Тање Бундало, као чланова вијећа, у правној ствари предлагача Управе Републике Српске, заступане по Правобранилаштву Републике Српске Бања Лука, против стечајног дужника ЈУ Институт ... Републике Српске Б.Л., заступаног по пуномоћнику Ј.Р., адвокату из Б.Л., ради отварања стечајног поступка, одлучујући о ревизији стечајног дужника против рјешења Вишег привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Ст 130979 20 Пж од 24.02.2021. године, на сједници одржаној дана 17.6.2021. године донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија се усваја, оба нижестепена рјешења се преиначавају тако што се одбија приједлог за отварање стечајног поступка над стечајним дужником.

Обавезује се предлагач да на име трошкова ревизионог поступка исплати стечајном дужнику износ од 1.320,00 КМ.

Образложење

Првостепеним рјешењем Окружног привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Ст 130979 19 Ст од 15.4.2020. године отворен је стечајни поступак над имовином стечајног дужника.

Другостепеним рјешењем Вишег привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Ст 130979 20 Пж од 24.02.2021. године одбијена је жалба стечајног дужника и првостепено рјешење потврђено.

Благовременом ревизијом стечајни дужник побија другостепено рјешење због повреде одредаба поступка и погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се оспорена одлука преиначи или укине и предмет врати на поновно одлучивање.

У одговору на ревизију предлагач предлаже да се ревизија одбије као неоснована.

Ревизија је основана.

Предмет одлучивања у овом поступку је утврђивање услова за отварање стечајног поступка над имовином стечајног дужника.

Предлагач свој приједлог темељи на тврдњи да стечајни дужник није у стању да редовно измирује своје новчане обавезе по основу пореза, доприноса и такси јер му је рачун блокиран преко 60 дана.

Првостепени суд је, по прибављању извјештаја привременог стечајног управника, усвојио приједлог за отварање стечајног поступка над имовином стечајног дужника, наводећи да су испуњени услови из члана 5. Закона о стечају („Службени гласник Републике Српске” број 16/16, даље: ЗС) јер због блокаде рачуна стечајни дужник не измирује своје новчане обавезе, исти није власник опреме коју користи, а има губитке и незавршене послове.

Другостепени суд подржава став првостепеног суда да су се остварили разлози за отварање стечајног поступка над имовином стечајног дужника јер то произилази из извјештаја привременог стечајног управника, на који странке нису имале примједби, те наводи да је Влада Републике Српске дала сагласност за отварање стечајног поступка, с тим што је предложила да се размотри могућност реструктурирања стечајног дужника. Из ових разлога тај суд одбија жалбу стечајног дужника и потврђује првостепено рјешење.

Основано се у ревизији указује да су нижестепена рјешења заснована на погрешној примјени материјалног права.

Према одредби члана 53. став 3. ЗС, повјерилац је дужан да у приједлогу за отварање стечајног поступка, прилагањем одговарајуће документације, учини вјероватним своје потраживање и платежну неспособност стечајног дужника.

Према одредби члана 5. став 1. ЗС, разлог отварања стечајног поступка је платежна неспособност стечајног дужника, а стечајни дужник је платежно неспособан уколико није у стању да извршава своје доспјеле и потраживане обавезе плаћања (став 2.). Стечајни дужник је платежно неспособан ако 60 дана непрекидно не измирује своје доспјеле новчане обавезе или ако је његов рачун блокиран 60 дана непрекидно (став 4.).

Сходно извјештају привременог стечајног управника, стечајни дужник има 32 запослена радника, користи опрему која није у његовој својини, рачуни су му били блокирани преко 60 дана, а губици су му већи од вриједности капитала. Међутим, стечајни дужник се противио приједлогу да се над њим отвори стечајни поступак, истичући да је он јавна установа која обавља послове од општег интереса и послује са средствима која су 100% у својини Републике Српске као његовог оснивача, а над том имовином се не може отворити стечајни поступак, да Управа Републике Српске није легитимисана да покреће стечајни поступак над јавном установом, да надлежно Министарство није предложило да се над њим проведе поступак стечаја већ реструктурирање, да је од подношења приједлога он измирио бројне обавезе, да његова потраживања износе више од 1.700.000,00 КМ те да води спорове чија је вриједност преко 900.000,00 КМ као и да није извршена процјена вриједности његове имовине.

Нижестепени судови нису прихватили наведене приговоре па су усвојили приједлог за отварање стечајног поступка над стечајним дужником. Оваква одлука је противна одредбама члана 3. став 3. ЗС који изричито прописује да се над имовином Републике Српске, јединица локалне самоуправе и јавних фондова који се у цијелости или дјелимично финансирају из буџета, не може отворити ни поступак реструктурирања ни стечајни поступак. Ти поступци се могу отворити само над имовином правног лица у којем је већински капитал у својини Републике Српске или јединице локалне самоуправе, под условом да се претходно прибави сагласност Владе Републике Српске одн. јединице локалне самоуправе (члан 3. став 4. ЗС). Међутим, искључена је могућност отварања стечајног поступка над имовином правног лица чији је капитал 100% у својини Републике Српске или јединице локалне самоуправе.

Из одлуке о оснивању стечајног дужника и рјешења о регистрацији истог произилази да је стечајни дужник јавна установа у државној својини која обавља дјелатност од посебног друштвеног интереса, да је његов оснивач Република Српска и да је његов капитал 100% у својини Републике Српске те да се, поред осталог, финансира из буџета Републике Српске. Ове чињенице међу странкама нису ни биле спорне. Стога се у ревизији основано указује да се над имовином стечајног дужника није могао отворити стечајни поступак (као што се тај поступак не може отворити над болницама, школама и другим јавним установама) већ само поступак редовне ликвидације, у складу са Законом о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске” број 68/07 до 44/16).

На основу изложеног овај суд је преиначио оба нижестепена рјешења и одлучио као у изреци, у смислу члана 250. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске” број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП), који се у стечајном поступку примјењује на основу одредбе члана 17. ЗС.

У смислу члана 397. у вези са чланом 386. став 1. ЗПП, стечајном дужнику је на име састава 2 ревизије ваљало досудити накнаду у износу од по 660,00 КМ, сходно Тарифним бројевима 3. и 12. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Српске” број 68/05).

Предсједник вијећа
Сенад Тица

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић